

גליון היכל הקודש

וועכענצליכע גליון ארויסגעגעבן דורך
מוסדות היכל הקודש ברסלב וויליאמסבורג
נתיסדה ע"י כ"ס מרו מוהרא"ש ז"ע

זמנים (NYC)

הדלקת הנרות.....4:16
מוצאי שבת.....5:46
שיעורים כסדרן
נ"ך.....נחמיה י"א-י"ב
בבלי.....עירובין ק"ד
ירושלמי.....חגיגה י'
תוספתא.....סנהדרין ב'
רמב"ם.....שבת כ"ז

שעה 10, גליון 9 (474)

פרשת תולדות, ה' כסלו, שנת תשפ"א לפ"ק

מוהרא"ש דערציילט

קענסט נישט אליין

א איד איז געקומען אמאל צו מוהרא"ש מיט א שטארקע קשיא אויפ'ן ליקוטי מוהר"ן. דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י') אז עס זענען דא אזעלכע בעלי גאווה וואס זיי ווילן נישט גיין צו א צדיק, זיי טענה'ן אז עס פעלט נישט אויס אז דער צדיק זאל מתפלל זיין פאר זיי, זיי האלטן זיך גרויס אז זיי קענען אליין בעטן דעם אייבערשטן. האט דער איד געפרעגט פון מוהרא"ש אז ער פארשטייט דער פשט אין דעם, דער רבי האט אונז דאך טאקע אויסגעלערנט אז יעדער איד קען אליין בעטן דעם אייבערשטן, און דאס איז די איינציגסטע עצה פאר יעדן פראבלעם, אז מען זאל זיך אויסגיין דאס הארץ פאר'ן אייבערשטן און אים בעטן זיין הילף, פארנוואס רופט דער רבי אן א "בעל גאווה" איינעם וואס זאגט אז ער קען אליין מתפלל זיין? מוהרא"ש האט אויף דעם געענטפערט אז דער תירוץ איז זייער פשוט. עס איז טאקע אמת אז יעדער איד קען און דארף אליין בעטן דעם אייבערשטן אויף יעדע זאך, אויב אבער גייט מען נישט צו א צדיק, וועט נישט נעמען קיין לאנגע צייט ביז מען וועט אינגאנצן אויפהערן צו רעדן און בעטן דעם אייבערשטן.

מענטשן גיין אריבער זייער שווערע צרות און יסורים. אין אנהויב וועט דער מענטש זיך טאקע שטארקן און בעטן אסאך דעם אייבערשטן. ווען עס וועט אבער אריבערגיין א שטיק צייט וועט ער <<<<<<

א ווארט אויף די פּרשָה

וויגדלו הנערים ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה ויעקב איש חם ישב אהלים. פרענגט רש"י פונעם מדרש (פנחומא תמא ד') אז ווי לאנג זיי זענען געווען קליין האט מען נישט געזען אויף זיי וואס זיי זענען, נאר ווען זיי זענען געווארן דרייצן יאר אלט האט מען זיי דערקענט, יעקב איז געגאנגען אין בית המדרש לערנען, און עשיר איז געגאנגען צו די עבודה זרה. און רש"י זאגט ווייטער אז עשיר איז געווען ידע ציד, ער האט גוט געקענט אויספאפן זיין טאטע, ער האט געפרעגט זיינע קשיות, "טאטע, ווי אזוי מעשירט מען זאלן און שטרוי", ער איז געגאנגען מיט זיין לצנות און חכמות. ווידער יעקב איז געווען אן איש חם, ער האט זיך נישט אויסגעקענט מיט די אלע זאכן, ער האט געזאגט וואס ער האט געטראכט, ווער עס איז נישט אזוי שארף צו פאפן, ווערט אנגעווארפן א "חם". ישב אהלים, יעקב איז געזעסן אין די געזעצטן פון די צדיקים שם און עבר.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י"ב) אז ווען א מענטש גייט מיט זיין שכל און חכמות, קען ער אריינפאלן אין גאר שווערע טעותים און שטרוי-כלונגערן, און צוקומען צו גאר שלעכטע זאכן חס ושלום, ווייל דער עיקר אידישקייט איז צו גיין פשוטערהייט מיט תמימות, אן קיין שום חכמות, קיין אויף יעדע זאך אויב דער אייבערשטער געפונט זיך דאךט זאל ער עס טון, און אויב נישט נישט.

דאס דארף מען אבער אריינפרגעלען אין די קינדער ווען זיי זענען נאך זייער יונג, שלמה המלך זאגט (משל כ"ב, ד') "חנף לנער על פי דרכו גם פי יזקין לא יסור ממנה". חנף זאגן אויף דעם (מדרש משל כ"ב, ג') "אויב האסטו מחנף געווען זיין קינד וינגערעהייט מיט תורה, וועט ער אזוי אויפנואקסן מיט התורה און יראת שמים.

עלטערן קענען טראכטן אז זיי האבן נאך אסאך צייט, זיי וועלן ווארטן ביז די קינדער וואקסן אויף און דאן וועט מען זיך אפגעבן מיט זיי. דער אמת איז אבער אז ווען דאס קינד ווערט שוין גרעסער איז שוין צו שפעט, ווען מ'האלט שוין ביי די בר מצוה זעט מען שוין דעמאלט וואו דאס קינד גייט, איינער גייט אין בית המדרש לערנען, און דער צווייטער גייט געבען צו אלע נארישקייטן, עס ווענדט זיך ווי אזוי מ'האט מחנף געווען דאס קינד ווען ער איז נאך געווען גאר קליין.

דער עיקר חינוך פון די קינדער ווענדט זיך אין די עלטערן אליין. ווי אזוי די עלטערן פירן זיך אויף, די זעלבע וועלן זיך אויפפירן די קינדער. מען קען נישט ערווארטן אז קינדער זאלן גאר זיין געסער פון זייערע עלטערן.

חנף זאגן (סוטה י"ח) אז ווען מען הערט א קינד שמועסן אויפ'ן גאס, זאל מען וויסן אז די זאכן האט דאס קינד געהערט אדער פון זיין טאטע אדער פון זיין מאמע. ווען מען זעט א קינד רעדט נישט איידל, ער שרייט און שעלט און רעדט נבול פה רחמנא ליצלן; איז דאס א סימן אז דאס קינד האט געהערט איינערעהיים אזוי רעדן, און דעריבער רעדט דאס קינד אויף אזוי. און ווען מען זעט א קינד וואס רעדט איידל מיט דרך ארץ, ווען ער בעט עפעס פֿעט ער דאס מיט איידלקייט, ער אנטשולדיגט זיך ווען ער טוט עפעס נישט ריכטיג, ער באדאנקט זיך פאר איינעם וואס טוט אים א טובה; דאן ווייזט זיך ארויס אז די סארט שפראך האט ער זיך אויסגעלערנט ביי זיינע עלטערן אין שטוב. אלעס וואס די עלטערן טוען, שפיגלט זיך אפ אין די קינדער.

דעריבער אויב ווילן עלטערן זען אידיש נחת פון זייערע קינדער, זאלן זיי קודם זען זיך אליין מחנף צו זיין. זיי אליין זאלן זיך אויפפירן מיט דרך ארץ און איידלקייט. און דאן וועט זיך דאס אויטאמאטיש אויף אפשיגלען אין די קינדער.

ליידער זענען פארהאן קינדער וועלכע גליטשן אנוועק פון אידישן וועג, און די עלטערן עסן זיך אויף דאס געזונט און קענען דאס נישט צוקוקן. דאס עסט זיי אויף לעבעדיגערהייט און זיי קענען נישט פארשטיין ווי אזוי דאס האט פאסירט צו די קינדער, אין די צייט וואס זיי ווייסן אז זיי אליין האבן זיך נישט אויפגעפירט אזוי. אויב די קינדער טוען נאר נאך די עלטערן, ווי אזוי קען דאס זיין אז די קינדער היטן ליידער נישט קיין תורה און מצוות, אין די צייט וואס די עלטערן זענען נא געוואונטן אין די זאכן?

עס איז טאקע פארהאן אויף א "יוצא מן הכלל", עס קען זיך טאקע מאכן אז די קינדער האבן זיך ליידער אנגעטראפן מיט שלעכטע חברים וועלכע האבן זיי געפירט אויף קורמע וועגן, און דעריבער האבן זיי אפגעלאזט די גוטע וועגן פון זייערע עלטערן. נישט אייביג איז אבער נאר דאס די סיבה, אמאל קען ליגן אנטער דעם אויף די שולד פון די עלטערן.

אפילו ווען די עלטערן היטן טאקע שבת, אבער אויף וואסערע אופן היטן זיי שבת? וואס זעען די <<<<<<

א גוט ווארט

שטילער מענטש און א גרויסער בישן, עס איז בכלל נישט קיין פראבלעם צו זיין א שטילער מענטש און עס איז נישט קיין חסרון צו זיין א שעמעדיגער מענטש; בישנות איז א אידישע מידה, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (קבמות עט.) אז איינע פון די סימנים פון אידישע קינדער איז אז זיי זענען "בישנים", שעמעדיג; נאך זאגן אונז חנף"ל (תרי"ם כ) אויפ'ן פסוק (שמות כ, ט): "ובעבור תהיה יראתו על פניכם", זו בוששה, "לבלתי תחטאו", - מלמד שהבוששה מביאה לידי יראת חטא", ווער עס האט דער מידת הבושה וועט נישט קומען צו קיין זינד.

אמת, דו ביסט אריבער זייער א שווערע יוגנט; עס טוט זייער וויי צו הערן וואס דו שרייבסט אז מען האט דיר געטון, מען האט דיר אסאך צעקלאפט, צעשאסן, צעריסן און צעשמעטערט, אבער איך מוז דיר זאגן אז דו דיין הצלחה ליגט איך זיינע הענט. אז דו וועסט אריין נעמען אין דיר די אמונה; דו וועסט זינגען צום אייבערשטן שירות ותשבחות, אים דאנקען און לויבן, דורכדעם וועסטו ארויסגיין פון דיין איינגעקענקייט. (עצרתו אמונה ראה תשע"ט)

פארלירן דעם אפעיטי, און ער וועט אויפֿהערן צו בעטן אויף דעם. און דערײַער דארף מען גיין צו א צדיק, צו באקומען די התחזקות און שטארקייט אז מען זאל קיינמאל נישט אויפֿגעבן נאר שטענדיג זאל מען זיך שטארקן צו בעטן דעם אייבערשטן נאכאמאל און נאכאמאל.

דער צדיק האט שוין אזוי סאך גערעדט צום אייבערשטן אז ער איז שוין געווארן איין שטיק תפלה, אזוי ווי דוד המלך האט געזאגט אויף זיך (תהלים קט, ד) "ואני תפלה". דער צדיק האט שוין פארברענגט אזויפיל טעג און יארן צו רעדן צום אייבערשטן, אז דאס איז שוין געווארן ווי זיין נאטור, און דערײַער האט ער די פוחות זיך קענען דערהאלטן אין יעדן שווערן מצב, און ער קען אויך מחזק זיין און שטארקן יעדן איינעם אז מען זאל קיינמאל נישט נאכלאזן פון תפלה.

די גמרא דערצייילט (ברכות י) אז לשענהו הנביא איז געקומען מבקר חולה זיין חזקיהו המלך ווען ער איז געווען קראנק און ער האט אים געזאגט נביאות אז ער זאל לאזן צוואה ווייל ער גייט שטארקן פון די קרענק. חזקיהו המלך האט זיך אבער נישט דערשראקן, ער איז בכלל נישט נתפעל געווארן, נאר ער האט געזאגט פאר'ן נביא: "געבדיגט צו זיין נביאות און גיי ארויס פון דא. איך האב מקובל פון מיין זיידן דוד המלך אז אפילו ווען עס איז שוין א שארפע שווערד אויפ'ן האלז פון א מענטש, זאל ער זיך אויך נישט מייאש זיין, נאר ער זאל ווייטער בעטן דעם אייבערשטן". און אזוי איז טאקע געווען, חזקיהו המלך האט זיך אויסגעדרייט צום וואנט און געבעטן דעם אייבערשטן, און ער איז געבליבן לעבן.

טאקע דערפאר ווייל חזקיהו המלך האט זיך געהאלטן מיט די לימודים און עצות פון זיין זיידן דוד המלך, האט דאס אים געהאלפן אז ער האט געהאט די שטארקייט נישט אויפצוגעבן. אפילו ווען ער האט געהערט א נבואה פונעם אייבערשטן אז ער גייט שטארקן, האט ער נאכאלץ נישט אויפגעהערט צו בעטן דעם אייבערשטן. דער פח קען מען נאר באקומען ווען מען הערט זיך צו צו די עצות פונעם צדיק.

ווען א מענטש איז אן אויבער-חכם און ער קלערט אז ער וועט זיך קענען אליין אן עצה געבן אן די עצות פון צדיק, איז דאס זייער נארעל, ער וועט אין ערגעץ נישט אנקומען, און ער וועט נישט קענען מוצליח זיין אויף דער וועלט.

מוהרא"ש האט געזאגט אויף דעם א משל אז א סוחר איז אמאל געפארן פאר געשעפטן צו א ווייטע לאנד, דער לאנד איז אים געווען זייער פרעמד, ער האט נישט געקענט דעם פלאץ, ער האט נישט געקענט די מענטשן, און ער ניטאמאל געקענט די שפראך. ער דרייט זיך דארט ארום אינגאנצן פארלוירן, ער ווייסט נישט ווי אזוי אנצוהויבן צו פירן דארט געשעפטן, און פולצילינג טרעפט ער א יימישן מענטש וואס קען זיין שפראך און ער קען זיך אויך אויס אין יענע לאנד, און יענער הויבט אים אן אויסצולערנען ווי אזוי מען גייט זיך אום אין יענע לאנד, ער ווייזט אים צו וואו מען קען גיין עסן און שלאפן, וואו מען קען פירן גוטע געשעפטן און זיך איינהאנדלען פיינע סחורה פאר ביליג, און וואו מען זאל נישט גיין האנדלען ווייל דארט וועט מען ווערן גוט אפגענארט.

דער סוחר דארף דאך טאנצן פאר שמחה אז ער האט געטראפן איינעם וואס העלפט אים ארויס און ווייזט אים די ריכטיגע וועג און שפארט אים איין אזויפיל ארבעט. אויב אבער האט דער סוחר נישט קיין שכל, וועט ער זיין אן אויבער-חכם, ער וועט זיך נישט צוהערן צו יענעם, און דאן איז זייער מעגליך אז ער וועט זייער שטארק דורכפאלן אין זיין מיסיע.

די זעלבע זאך איז מיט די נשמה פון א איד וואס קומט אראפ אויף דער וועלט און ווייסט נישט וואס ער האט דא צו טון, ווי אזוי געבט מען זיך דא אן עצה? וואס איז נא גוט צו טון און וואס איז נישט גוט צו טון? און עס קומט א צדיק וואס געבט אים גוטע עצות ווי אזוי דורכצוגיין דעם לעבן אויף דער וועלט אויפ'ן שענקסטן אופן, אז ער זאל מוצליח זיין ברוחניות ובגשמיות, ער זאל האבן א זיסע גוטע לעבן אויף די וועלט, און אויך נאכדעם זאל ער אנקומען וואו ערדארף אנקומען אויף יענע וועלט, דארף דאך דער מענטש זיין א גרויסער טיפש אויב ער וויל זיך נישט צוהערן און פאלגן דעם צדיק.

דער הייליגער בעל התניא ז"ע האט אמאל אריינגערופן זיין אייניקל דער הייליגער צמח צדק ז"ע, וואס האט געהאלטן גלייך נאך זיין חתונה, און אים געפרעגט וואס ער האט געטון מיט די געלט וואס ער האט באקומען אויף נדן. דער אייניקל האט געענטפערט אז ער האט עס איינגעשטעקט ביי א געוויסן עושר אין וויטעבסק אז יענער זאל מאכן דערמיט געשעפטן, און דער עושר וועט אים אראפגעבן פראצענטן פון די פארדינסטן. דער בעל התניא האט אים געזאגט: "גיי נעם צוריק דאס געלט און לייג עס אריין אין די פוישקע" און ער האט אים געוויזן אויף די "רבי מאיר בעל הנס" פוישקע וואס איז געליגן אויפ'ן טיש...

דער אייניקל האט געקלערט אז דער זיידע וויל אוועקגעבן זיין גאנצע געלט פאר צדקה, עס איז אים געווען זייער שווער דאס צו פאלגן, און ער איז זיך געגאנגען ווייטער אויף זיין וועג.

עס איז נישט אריבער געגאנגען קיין לאנגע צייט און די ווייב פונעם צמח צדק איז געקומען פון וויטעבסק און געוויינט פאר איר מאן און פאר'ן זיידן אז דער עושר פון וויטעבסק האט אנגעזעצט, ער איז געגאנגען באנקראט, און עס איז גארנישט געבליבן פון די גאנצע געלט.

דאן האט דער בעל התניא זיי געזאגט: "וואס זאל איך טון אז אפילו מינע קינדער ווילן מיר נישט פאלגן? ווען איך האב געלערנט ביי מיין רבי'ן, דער הייליגער מגיד פון מעזריטש, האבן מיר אים געפאלגט אפילו ווען ער האט אונז געהייסן ארויספארן אין וועג אן קיין שום חשבון, מיר האבן נישט געפרעגט קיין פראגעס, נאר מיר האבן זיך גלייך ארויסגעלאזט אין וועג".

און ער האט זיי דערצייילט א מעשה. איינמאל האט דער הייליגער מגיד געהייסן פאר

קינדער שבת קודש ביי זייערע עלטערן? צי זענען זיי ווי די עלטערן פרייען זיך אז עס קומט שוין דער הייליגער שבת? צי זענען זיי אז דער שבת איז חשוב און טייער אין די אויגן פון די עלטערן? אדער זענען זיי אז די עלטערן הייסן דעם שבת בלויז ווייל זיי האבן נישט קיין אנדערע ברירה און זיי זוכן שוין קוים פטור צו ווערן דערפון?

דא ליגט דער גרויסער חילוק. קינדער וועלן געווענליך נישט זיין בעסער פון זייערע עלטערן. אויב עפעס, וועלן די קינדער נאר אנאפגייין א טרעפל נידריגער פון די עלטערן. אויב די קינדער שפירן אז דער שבת איז הייליג און טייער ביי די עלטערן, אז די עלטערן פרייען זיך מיט'ן שבת און רעכטן אפ א שבת מיט גרויס שמחה און פרייד; דאן וועט די טייערע קייט פון שבת בלייבן אויך אין די הערצער פון די קינדער, און זיי וועלן זיך נישט דערוואגן צו מחלל זיין דעם שבת חס ושלום.

און די זעלבע איז ביי אלע אנדערע מצות. אלעס ווענדט זיך מיט וואסערע מוט און חשק די עלטערן זענען מקיים די מצות. צי זיי זוכן זיך נישט ארויסצודרייען פון א מצוה ווען עס איז אביסל שווער, צי זיי זענען נישט מזלול אין אן עבירה אז עס איז נישט אזוי געפערליך ווען עס קומט זיי אויס אביסל געשמאקער אזוי. לויט דעם וועט זיך דאס אריבערכאפן אויף צו די קינדער.

ווען א קינד הערט אויף צו לייגן תפלין חס ושלום, איז א סימן אז ווארשיינליך האט ער געזען ביי זיין טאטע אז די גאנצע תפלין לייגן איז געווען ביי אים נאר אזא 'מהיכי תיתידיגע' זאך.

א קינד וואס הויבט אן עסן נבלות און טריפות רחמנא ליצלן, האט מסתמא נישט געזען ביי זייערע עלטערן אז זיי זאלן מקפיד זיין צו קוקן פאר זיי עסן א זאך אויב עס האט א גוטע הקשר, אויב די זאל אדער רעסטאראנט איז טאקע אונטער א גוטע השגחה, און דאס האט אפגעקילט ביי זיי די געפיל צו כשרות.

פארנוואס זאל א קינד נישט מכבד זיין די עלטערן? ווייל דאס האט ער געזען אינדערהיים אז זיין טאטע און מאמע לאכן זיך אויס און האלטן בכלל נישט חשוב זייערע עלטערן, און דערײַער מאכן זיי אויך נאך די זעלבע.

ווען א קינד זעט ווי זיין טאטע איז נאר פארנומען מיט נארישקייטן און עפנט קיינמאל נישט אויף קיין אידיש ספר אינדערהיים, ווי אזוי קען מען פארלאנגען פון אזא קינד אז ער זאל נאך האבן א חשק צו לערנען תורה? חז"ל זאגן (ברכות יא) "אגמירי בגימרי תורה, כי תיבא דליגרוהו בהו", א זון וואס זעט ווי זיין טאטע לערנט יעדן טאג אביסל תורה, וועט ער אויך באקומען א חשק צו לערנען תורה. א טאכטער וואס זעט ווי איר מאמע שעצט און קוקט אויף אויף דעם וואס דער טאטע לערנט תורה, וועט די מיידל אויך דאס שעצן. אזוי ווי די חז"ל זאגן (ברכות יב) "נשים במאי זכיי? באקרויני בגימרי לבי בגימרא וכו'", ווען די מיידל זעט אז לערנען תורה איז חשוב אין די אויגן פון איר מאמע, זי ווארט אפ דעם מאן ווען ער קומט אהיים פון לערנען, זי טראגט די אינגלעך צו לערנען תורה אין חדר, דאן באקומט די מיידל אויך די געפיל אז לערנען תורה איז זייער א חשובע און טייערע זאך, און זי וועט דאס אויך ארויפקוקן.

חז"ל זאגן (עין ורשמי עירובין פ"ח ה"ט) אז אידן פלעגן שיקן דעם עירוב מיט זייערע קינדער, כדי די קינדער זאלן זיך אויסלערנען צו טון מצות. דאס איז אפילו ביי מצות עירוב וואס איז נאר א רבבן. אלעס מיט'ן ציל אז די קינדער זאלן מיטלעבן מיט יעדע מצוה, זיי זאלן מיטהאלטן יעדע מצוה, און אזוי וועלן זיי אויך באקומען א געפיל צו מקיים זיין די אלע מצות.

דאס זענען בלויז עטליכע ביישפילן, די זעלבע איז אבער ביי אלע זאכן. סיי ביי די מצות וואס מען דארף טון, סיי ביי די עבירות וואס מען דארף זיך צוריקהאלטן נישט צו טון, און סיי ביי די גוטע מדות ווי אזוי מען דארף זיך פירן. אויב די קינדער שפירן אז די עלטערן ווילן זיין וואויל און ערליך, זיי פרובירן צו טון וואס מען דארף און וואס דער אייבערשטער פארלאנגט, זיי פרייען זיך צו טון נאר די ווילן פון באשעפער, און זיי מאכן נישט אנוועק קיין שום ערליכע און גוטע זאך; דאן קען מען האפן אז מיט'ן אייבערשטן'ס הילף וועט דאס אריבערגיין אויך צו די קינדער, אז זיי וועלן זיך אויך אנטשטענען און פרובירן צו גיין נאר אין די גוטע וועגן, און דאן וועלן די עלטערן זען פון זיי אסאך אידיש נחת.

(זאת התורה תולדות י, קונטרס אידיש נחת)

זיינע תלמידים אז זיי זאלן זיך אויסלאזן אין וועג, און ער האט זיי נישט געזאגט וואו צו פארן. זיי האבן נישט געפרעגט קיין שאלות, נאר זיי האבן גלייך איינגעשפאנט די פערד און זיך ארויסגעלאזט אויף די רייזע צום אומבאקאנטן ציל.

נאכ'ן פארן א פופציג קילאמעטער האבן זיך די פערד געדארפט אפרויען פונעם וועג און זיי האבן זיך אפגעשטעלט אין א קליין דערפל און אריינגעגאנגען אינעם ארטיגן קרעטשמע. זיי האבן געלאזט די פערד זיך אפרויען, און זיי זענען געגאנגען זוכן אויב עס געפונט זיך א איד אינעם דארף. זיי האבן זיך נאכגעפרעגט און געוואויר געווארן אז עס וואוינט איין איד אינעם דארף און זיי זענען אריבער געגאנגען צו אים.

דער איד האט זיי אויפגענומען מיט גרויס פרייד, זיי האבן געזען אז ער איז אן ערליכער איד, און זיי האבן אים געפרעגט אויב עס געפונען זיך נאך אידן אין דארף אדער אין די אומגעגנט. דער איד זיי געזאגט אז ער איז דער איינציגסטער איד אין די גאנצע אומגעגנט, דער ענטסטער שול אין דרייסיג פערציג קילאמעטער ווייט פונעם דארף. אבער אזוי ווי ער האט פון פרויסה אינעם דארף און ער איז דארט אויפגעוואקסן אלע יארן, וויל ער זיך נישט אוועק זיען פון דארט.

די חסידים האבן זיך זייער געוואונדערט אויף דעם און זיי האבן אים געפרעגט מיט תמימות: "ווי אזוי קען דאס זיין אז א איד זאל וואוינען אליינס אין א דארף און עס זאל דורכגיין א גאנצע יאר אן קיין שול, אן קיין קדיש, קדושה, און ברכו? אן צו זען א איד פאר די אויגן?"

זיי האבן זיך געזעגנט פון דעם איד און זענען צוריק געגאנגען צו די קרעטשמע צו זען אויב די פערד זענען שוין גרייט צו פארן ווייטער, זיי האבן איינגעשפאנט די פערד און זיך געגרייט צו פארן ווייטער. ווען זיי האבן אנגעהויבן צו פארן זענען זיי נאכאמאל דורכגעפארן דעם איד'ס הויז, און זיי האבן געזען ווי דער איד לאדענט ארויף זיין גאנצע האב און גוטס אויף וועגענער און ער גרייט זיך אוועק צו זיען פון דארף צו גיין וואוינען אין א גרויסע שטאט צווישן אידן...

דאן האבן זיי פארשטאנען פארוואס זייער רבי האט זיי ארויס געשיקט אויף דעם וועג. זיי האבן געזען ווי די עטליכע ווערטער וואס זיי האבן גערעדט מיט דעם איד האבן שוין אויפגעטון אזעלכע גרויסע זאכן.

און דער בעל התנזא האט צוגעענדיגט און געזאגט צו זיין אייניקל: "קוק ווי מיר האבן גלייך געפאלגט אונזער רבי'ן אן צו פרגען קיין שום שאלות, און איד בין נישט זוכה אז מיין אייניקל זאל מיר פאלגן..."

וואויל איז דעם וואס איז זוכה צו גיין צו א צדיק וואס קען אים ארויסהעלפן אויף דעם לאנגן און שווערן וועג אויף דער וועלט, ער איז זוכה צו פאלגן די עצות וואס דער צדיק לערנט אים אויס, וועט אים זיין וואויל און ליכטיג אויף די וועלט און אויף יענע וועלט.

(שיחות מוהר"ש חלק "א ערך אמונת חכמים וחלק ט"ו ערך צדיק)

די לעבנסגעשיכטע פון הייליגן רבי'ן (פד)

אין קורצן פון פריער: דער רבי וואוינט אין שטאט זלאטיפאלע.

שמו

דער הייליגער רבי האט נישט געקוקט אויף קיין שום זאך אויף דער וועלט, ער האט ווייטער געדינט דעם אייבערשטן מיט מסירות נפש.

אויך דארט אין זלאטיפאלע האט דער רבי אסאך געפאסט. אין מאל האט ער געפאסט משבת לשבת, און פרייטאג האט ער געדארפט פארן צו די מקוה, ווייל ער האט נישט געהאט קיין חם צו גיין. ער האט דעמאלט געזאגט אז דאס האט פאסירט ווייל מענטשן זענען געוואויר געווארן אז ער פאסט, דערפאר איז ער געווארן אזוי אפגעשוואכט.

שמו

זייענדיג דארט אין זלאטיפאלע, האט דער רבי משיג געווען דער ענגן פון תקון נשמות. נאזוי האט ער דערציילט שפעטער אין יאר תקס"ו ווען ער איז געווארן דער בעל השדה, זע שפעטער אין סימן תר"ג.

שמו

כאטש וואס עס האט געברענט אויפ'ן רבי'ן א גרויסע מחלוקת אין די שטאט זלאטיפאלע, פון דעסט וועגן איז דער הייליגער רבי באקאנט געווען אלס א גאר א גרויסער צדיק, א קדוש ונורא, און מ'איז געקומען צו פארן צו אים פון אסאך פלעצער.

ש

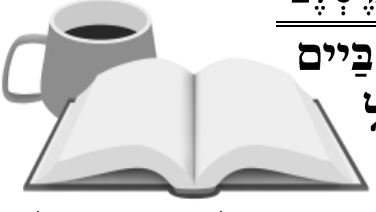
אין א דארף נאנט צו זלאטיפאלע האט געוואוינט א איד וואס ער האט אפגעדינגען די ארענדע פונעם ארטיגן פריין, און אלע קרעטשמעס אין די גאנצע אומגעגנט האבן געדארפט צאלן די ראטעס פאר אים. ער האט געהאט זייער א וואוילע ערליכע ווייב, זי איז געווען זייער א גוטהארציגע און רחמנות געהאט אויף די אידן וואס האבן געהאלטן די קרעטשמעס, און ווען ס'האט זיך געמאכט אז איינער פון זיי האט נישט געהאט דאס געלט צו צאלן פאר איר מאן די ראטע, האט זי זיי געגעבן דאס געלט צו קענען באצאלן.

אין טאג איז די זייער ערנסט קראנק געווארן, ביז זי איז געווען ממש נאנט אויסצוגיין. איר מאן האט פרובירט מיט אסאך גרויסע דאקטוירים אבער זיי האבן גארנישט געקענט העלפן. פאר די קרעטשמעס האט דאס זייער וויי געטון, און וויסנדיג אז וועט זיך חס ושלום אנוועקגיין פון דער וועלט זענען זיי אויף גרויסע צרות, קיינער וועט אויף זיי נישט רחמנות האבן, דערפאר האבן זיי זיך צוזאמגענומען אינאיינעם זיך אפצוגעבן און פרובירן איר צו העלפן ווי ווייט מעגליך, זיי זענען געפארן ברענגען גרויסע דאקטוירים פאר איר.

אפארעצונג קומט א"ה - גענומען פון ספר "פעלת הצדיק"

שאלות ותשובות ברסלב

איך האלט נישט ביים זיצן אין כולל

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך וויל קודם דאנקען דעם ראש ישיבה פאר אלע חיזוק, דרשות, שאלות ותשובות, און אזוי ווייטער.

איך האב חתונה געהאט אפאר יאר צוריק, איך האב אלץ געהייסן א גוטער בחור אין ישיבה, אבער באמת האב איך געהאלטן ביי גארנישט. איך האב גוט געפאסט. למעשה האב איך אבער גארנישט פארדינט דערפון ווייל ווען עס איז געקומען צו שידוכים האט מען מיך אנגעטראגן מסלחה ומשמנה, און איך האב קיינמאל נישט געהאט קיין געהעריגע אפענע קשר מיט מייער עלטערן. דערפאר ווען מען האט אנגעטראגן מיין שידוך האב איך גארנישט געזאגט. מיין ווייב איז טאקע אן אשה כשרה א ערליכע אידישע פרוי מיט אלע פירושים, אבער למעשה איז זי אויף סאך א העכערע מדרגה ווי מיר.

פאר עטליכע יאר נאך די חתונה האב איך פרובירט זיך צוצושטעלן, אבער נאך אפאר יאר איז עס געווארן ערגער, איך האב געשטופט אין כולל גאנצע טעג, און איר איינגערעדט אז איך לערן, איך האב ממש געלעבט א טאפלע לעבן אין ממש געדע טריט.

געצט זע איך אז דאס איז נישט קיין וועג, האב איך זיך פרובירט אביסל צו עפענען, איך האב אנגעהויבן זאגן אז איך טראכט פון גיין ארבעטן ווייל כולל איז נישט פאר מיר. אבער זי זאגט אז זי האט געמיינט אז איך בין אן ערליכער אינגערמאן. וואס האב איך אז דו גייסט ארבעטן?

איך האב באמת רחמנות אויף איר, זי איז גרייט מיט מסירות נפש צו ברענגען פרנסה, אבי איך זאל בלייבן אין כולל. אבער איך שפיר אז איך קען נישט. אפשר קען דער ראש ישיבה מיר געבן אן עצה?

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך

יום א' פרשת תולדות, כ"ח מר-חשוון, שנת תשפ"א לפקדון

לכבוד ... נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דעם לעצטן מענטש וועם דו וועסט קענען אויספאפן איז דיין ווייב; א ווייב קען זיין נישט פאפן, די ווייב איז פון די איינציגסטע וואס קענען גאר גוט זייער מאן, זען וויסן ווער דער מאן איז, אויב ער איז ערליך אדער נישט; מיט א ווייב קען מען נישט ארום שפילן.

דערפאר איז א שאד סתם צו זיצן אין כולל און זיך איינרעדן אז זי וועט מיינען דו לערנסט; אז דו בטליסט די צייט זאלסטו וואס פריער ארויסגיין פון כולל. בטלין צייט איז א ספנה, חכמינו זכרונם לברכה זאגן (מחובות ט:): "הבטלה מבאיאה לידי זמה ולידי שעמום", אז מען בטליט צייט קומט מען נאכדעם צו צו טון עבירות און נאכדעם ווערט מען דעפרעסט; גיין לידיג איז זייער שעדליך, מען פארלירט דעם טעם פון לעבן, מען פארלירט דעם טעם פון אלעס.

פארוואס זאלסטו זאגן אז מען קען נישט זיין אן ערליכער איד ווען מען ארבעטן? ארבעטן איז נישט קיין סתירה מיט זיין ערליך, ארבעטן איז נישט קיין סתירה מיט לערנען די הייליגע תורה; עס זענען דא הונדערטער און טויזנטער ערליכע פעלי בתים יראי השם וואס ארבעטן רוב טאג און אין די איבריגע צייט זענען זיי זיך קובע צייט צו לערנען. זיי הייבן אן דעם טאג פארטאגס מיט תורה ותפילה, אינמיטן טאג כאפן זיי ווייטער ארויס תורה און בינאכט זענען זיי זיך ווידעראמאל קובע צייט צו לערנען.

טענה זיך נישט מיט דיין ווייב; זי וויל נישט דיין שלעכטס, זי וויל א גוטע לעבן, זי וויל א מאן א ירא שמים. עס שטערט איר צו זען ווי דו שפילסט ארום מיט איר, עס שטערט איר אז דו פירסט זיך נישט אויף ערליך, זי האט מורא אז ווען דו וועסט גיין ארבעטן וועט עס ווערן נאך ערגער, אבער אז דו וועסט אנפילן דיין צייט מיט גוטע זאכן, דו וועסט נישט גיין לידיג - וועט זי אנהייבן האלטן פון דיר, זי וועט דיר מחשיב זיין.

נעם דעם רבינו'ס דרך הלימוד (שיחות ברי"ו, סימן ע"ו); דער רבי האט אונז געגעבן א זיסע וועג צו לערנען, א וועג פאר אלעמען, נישט קיין אונטערשיד א

BreslevCenter.com/answers

נאך פילע בריוו פונעם ראש ישיבה שליט"א אין אלע נושאים, קען מען ליינען אינעם וועבסאייט פון קונטרס "עצתו אמונה" צו באקומען אין ישיבה, אדער רופט #3 718-387-2691

נייעס אינערהאלב מוסדותינו הק' גרויסארטיגער סיום מסכת עירובין דעם מוצאי שב"ק

די לעצטע צוגרייטונגען ווערן יעצט געמאכט צום גרויסארטיגן סיום מסכת עירובין וואס וועט פארקומען דעם מוצאי שב"ק, און אנטשפרעכט צו זיין גאר א געשמאקער מעמד, ווען מ'וועט זיך פרייען און דאנקען דעם אייבערשטן אז מיר האבן זוכה געווען צו ענדיגן מסכת עירובין, און זיך גרייטן מיט א פרישקייט אנצוהויבן מסכת פסחים.

פאלגנד איז דער סדר המעמד: אום 8:45 עפענען זיך די טירן, א רייכע סעודה וועט זיין צוגעשטעלט לכבוד דעם פרייליכן סיום, און אום 9:00 וועט מען זינגען די זמירות למוצאי שבת.

עס וועט רעדן הר"ר אלימלך שארף שליט"א, וואס עס מיינט צו זיין א "ש"ס איד", פאר זיך און פאר די גאנצע פאמיליע, און פארוואס עס פעלט צו מאכן אזא גרויסארטיגן סיום ברוב עם ביים ענדיגן א מסכתא.

א חשובער טאלאנטפולער גאסט רעדנער וועט דערציילן ווי אזוי מיט יארן צוריק האט אן איינצלנער איד, מיט א שטארקע רצון צו העלפן אידן קענען לערנען תורה, מצליח געווען ממש איבערצודרייען די גאנצע אידישע וועלט, און מאכן אז יעדער זאל קענען לערנען תורה. מען וועט מסיים זיין מסכת עירובין און גלייך אנהויבן מסכת פסחים, און דאן זיך ארויסלאזן אין פייערליכע טעגן צו דאנקען דעם אייבערשטן אז מיר זענען זוכה צו לערנען זיין הייליגע תורה יעדן טאג. דערנאך וועט דער ראש ישיבה שליט"א אויפטרעטן מיט דברות קודש.

אין לויף פונעם מעמד וועט מהנה זיין דעם עולם די באקאנטע "אידיש נחת" קינדער קווייער, אנגעפירט דורך ר' משה קרויס הי"ו, אינאיינעם מיט די טאלאנטפולע אינגעלייט פון די "הלוים" קווייער. ווי אויך וועט מהנה זיין דעם ציבור ר' חיים מאיר ערפס הי"ו.

א נייער ניגון, פארפאסט געווארן דורך וועלט בארימטן קאמפאזיטער ר' יוסי גרין הי"ו, וועט אויפגעשפילט ווערן ביים מעמד. און נאך פילע איבעראשונגען במשך דעם סיום.

דער מעמד וועט זיך ענדיגן אום 11:45 שארף, אלע זמנים וועלן א"ה געהאלטן ווערן זייער פונקטליך, דעריבער בעט מען דעם חשובן ציבור צו קומען צייטליך, נישט צו פארפאסן קיין איין מינוט פון דעם געשמאקן סיום.

טיקעטס צום מעמד קען מען קויפן אין וויליאמסבורג ביי מו"ה נחמן נתן קרויס הי"ו - 347-404-8738, אין בארא פארק ביי מו"ה יצחק משה רייך הי"ו 391-9053-646, אין ברסלב ביי מו"ה בנציון יאקאבאוויטש הי"ו 347-585-9054, אין קרית יואל ביי מו"ה יואל טייטעלבוים הי"ו 845-467-5299.

צוליב דעם מצב וועלן אריינגעלאזט ווערן אין זאל נאר א געצוימטע צאל מענטשן. מאכט זיכער צו האבן אייערע טיקעטס באצייטנס.

אזוי ווי ביים פארגאנגענעם סיום איז די פרויען זאל נישט געווען צוגעשטעלט ווי מ'דארף, האבן מיר דאס מאל אריינגעלייגט באזונדערע כוחות אז די פרויען זאלן האבן א באקוועמע פלאץ, און קענען מיטהאלטן דעם גאנצן מעמד. ווי אויך וועט זיין צוגעשטעלט בעביסיטינג פאר אומזיסט, פאר קינדער ביז דריי יאר אלט. הדרן עלך מסכת עירובין!

שיינע חתונה פון א תלמיד הישיבה

די וואך דינסטאג האבן די בחורים פון ישיבה און אנשי שלומינו זיך מיטגעפריידט ביי די חתונה פון החתן יושע ראבינאוויטש הי"ו, א זון פון האדמו"ר מביאלא שליט"א, וואס איז געווארען אונטער די חופה ע"ג בת האדמו"ר מנאדבורנא שליט"א פון בית שמש. די חתונה איז פארגעקומען אין שטאט בארא פארק, עס איז געווען גאר א פרייליכע חתונה, די בחורים האבן געטאנצן און משמח געווען אויף גאר א שיינעם פארנעם. שמה תשמח רעים האהובים!

הפצת הגליון נתנדב ע"י מו"ה יוסף פריעדמאן הי"ו

דער אייבערשטער זאל אים געבן אסאך אידיש נחת פון אלע קינדער געזונטערהייט

חיזוק צום טיר

איר קענט באקומען אלע ספרי ברסלב, קונטרסים, "עצת אמונה", דרשות, ניגונים, סידי'ס, USB, SD, און נאך; דעליווערט צו אייער טיר!

רופט אריין מיט אייער פארלאנג צו

347-509-4908

מיר וועלן פרויבירן בעדיה עס צו שיקן צו אייך אהיים

קלוג ארויסגעדרייט

נישט אלץ קען מען זיך שלאגן פנים בפנים, צומאל דארף מען זיך קענען ארויסדרייען אויף א קלוגע וועג קול ברסלב

212-444-9191

1, 2, 1, 7, 1, 35

סימן טוב ומזל טוב

מו"ה יחזקאל סאמעט הי"ו, וויליאמסבורג מלמד מוטה במסודותינו הקדושים צו די געבורט פון א מיידל למזל טוב

מו"ה יוסף פריעדמאן הי"ו, ברסלב צו די געבורט פון א מיידל למזל טוב

החתן יושע ראבינאוויטש הי"ו, בארא פארק צו זיין שמחת החתונה עב"ג למזל טוב

קול ברסלב - שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; מעשיות מן תפלה; און נאך

845-351-0910 / 212-444-9191

ארץ ישראל 0797040066 / ענגלאנד 03303502361 / קאנאדא 438-300-8080

צו באקומען דעם גליון אויף אימעיל breslevcenter@gmail.com

קוואל מן חיזוק (פרויען) - שיעורים; מעשיות מן תפלה; רעסעפיס; און נאך

845-351-0910 / 212-444-9169

ארץ ישראל 0797040066 / ענגלאנד 03303502361 / קאנאדא 438-320-9090

חיזוק יומי אימעיל chizikyomi@gmail.com טעלעפאן מעסידישינג 347-630-2876